

Μακεδονικά

Vol 23, No 1 (1983)

Όσιος Ευγένιος ο Αιτωλός

Αθαν. Αγγελόπουλος

doi: [10.12681/makedonika.351](https://doi.org/10.12681/makedonika.351)

Copyright © 2014, Αθαν. Αγγελόπουλος

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Αγγελόπουλος Α. (1983). Όσιος Ευγένιος ο Αιτωλός. *Μακεδονικά*, 23(1), 412.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.351>

εσφαλμένη μεταφορά και απόδοση ξένων ονομάτων, μη ένιατο μερικές φορές σύστημα παραπομπών. Όλα όμως αυτά, σωστά ή υπερβολικά ή σχολαστικά ή και λεπτομερικά, για τόν όποιοδήποτε καλόπιστο έρευνητή και μελετητή μόνον σάν περιθωριακά μπορούν νά έκτιμηθούν. Γιατί έδω έχουμε έργο πού φανερώνει μεγάλη έρευνητική δραστηριότητα και μόγθο, για δέ τó ζητούμενο, τή συνολική δηλ. ανάλυση τής καταστάσεως του Γένους στη Βορειοδυτική Μακεδονία κυρίως από τó 1878 μέχρι τó 1894, πρῆγ πρωτογενή. Τίποτε άλλο δέν μπορεί, ως έκ τούτου, νά αντίσταθίσει άρνητικά τó θετικό, έπιστημονικά και Ιστορικά και έθνικά, κέρδος από τή δουλειά αυτή.

Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Σεργίου Π. Σιγάλα, μητροπολίτου Γρεβενών, Στο βωμό τής 'Ελευθερίας, Γρεβενά 1983, σσ. 102.

Ό σεβασμιώτατος μητροπολίτης Γρεβενών Σέργιος, λόγιος κληρικός και καλός ποιμένας σήμερα τής ήρωικής επαρχίας Γρεβενών, με τó έργο του αυτό παρέχει ανάγλυφη εικόνα τής προσφοράς τής Έκκλησίας Γρεβενών τήν περίοδο του Μακεδονικού Άγώνα και στη συνέχεια μέχρι τήν κατοχή και τήν πρόσφατη έθνική αντίσταση. Άποδεικνύει τήν αλήθεια μέσα από πηγές ανέκδοτες μέχρι σήμερα. Είναι πολύ χαρακτηριστικό τó 'Υπόμνημα τής 28 Αύγουστου 1919, πού τó συνέταξε ó μητροπολίτης Γρεβενών Αιμιλιανός Β' με έντολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, και πού τó δημοσιεύει ó συγγραφέας (σσ. 29-46). Σ' αυτό μνημονεύονται 26 περιπτώσεις κληρικών όλων των βαθμών Ιερωσύνης στην επαρχία Γρεβενών, πού βασανίστηκαν ή μαρτύρησαν υπέρ τής θρησκευτικής και έθνικής ταυτότητας του ποιμνίου τους. Άλλά και τó μοναστήρι του Όσιου Νικάνορος τής Ζάβορδας ούκ όλίγα προσέφερε σέ αίμα και σέ μέσα για τόν αυτό σκοπό. Η προσφορά του συγγραφέα είναι άνεκτίμητη και έπίκαιρη, ευχή μας δέ είναι νά συνεχίσει τήν παρόμοια έκδοτική προσπάθεια, γιατί τó άρχαιακό ύλικό πού διαθέτει ή Έκκλησία Γρεβενών είναι πολύτιμο και τά στοιχεία του πρέπει νά έλθουν στο φώς τής δημοσιότητας.

Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Όσιος Εϋγένιος ó Αιτωλός, Άθήνα 1983, σσ. 186.

Συνιστά έκδοση πρωτοβουλία του λογιού μητροπολίτου Καρπενησιού Νικολάου και αντιπροσωπεύει αξιόλογη συμβολή στο κεφάλαιο τής παιδείας του Γένους στην τουρκοκρατία. Τó πρώτο μέρος τής εργασίας (σσ. 17-82) περιλαμβάνει τή βιογραφική αποκατάσταση του διδασκάλου του Γένους όσιου Εϋγενίου του Αιτωλού και τή διδασκαλική και πνευματική και συγγραφική δράση του στα Άγραφα. Τά βιογραφικά είναι έργο, συγκροτημένο έπιστημονικά, του γενικού έπιθεωρητου Παναγιώτου Βλάχου. Τó δευτερο μέρος (σσ. 83-110) περιλαμβάνει τά κατά τήν άγιοποίηση αυτού από μέρους του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως με εισήγηση του μητροπολίτη Καρπενησιού και τής Ιεράς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, ενώ τó τρίτο μέρος (σσ. 111-183) τήν άσματική άκολουθία. Πρόκειται για αξιόλογη συνολικά έκδοση και μοναδική στο είδος τής Ιστορική πηγή για τήν πορεία τής σχολικής κινήσεως στα Άγραφα επί τουρκοκρατίας.

Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ